

Protokół

z 42. posiedzenia Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 10 grudnia 2008 roku w gmachu Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii przy ul. Wspólnej 2 w Warszawie. W posiedzeniu uczestniczyli członkowie Komisji – według załączonej listy obecności (zał. 1).

Wstępny porządek obrad obejmował:

1. Zagajenie;
2. Przyjęcie protokołu z 41. posiedzenia Komisji z dnia 29 października 2008 r.;
3. Sprawy bieżące;
4. Przyjęcie planu pracy Komisji na rok 2009;
5. Omówienie wykazu nazw geograficznych dot. Francji, Holandii, Irlandii, Wielkiej Brytanii i Włoch;
6. Nazwy narodowości i obywateli;
7. Przedstawienie propozycji zmiany rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dot. działalności Komisji zaproponowanej przez GUGiK;
8. Wolne wnioski.

Obrady prowadził dr inż. Waldemar Rudnicki, Przewodniczący Komisji.

Ad. 1. Przewodniczący przywitał członków Komisji.

Ad. 2. Kilku członków Komisji zgłosiło uwagi do protokołu, poza uwagami redakcyjnymi kilka dotyczyło przyjętych nazw. Wykreślono z protokołu przyjęcie nazwy *Bobyńcze* dla miejscowości na Białorusi (nazwa błędnie przyjęta); zmieniono zapis przyjętej nazwy *Hrudynówka* na *Hrudzinówka*, *Woronecz* na *Woronicze* oraz *Kasyno* na *Kasyno Monte Carlo*; ustalono, że tylko jedno jezioro w Rumunii będzie miało polską nazwę *Jezioro Czerwone* (leżące w Karpatach Południowych), a nie dwa.

Wątpliwość wzbudził sposób zapisu wielką lub małą literą kilku nazw. A. Markowski wyjaśnił, że poza kilkoma rodzajami obiektów, dla których zasady zapisu są jasno określone (np. ulice, place, kościoły, mosty), zasady nie są jednoznaczne (np. nazwy pałaców czasami pisze się wielką literą, a czasami małą). Zasugerował, aby dla nazw muzeów, pałaców, kaplic, murów itp., przyjętych na poprzednim posiedzeniu, zachować zapis wielką literą.

Po uwzględnieniu ww. poprawek protokół przyjęto jednogłośnie (13 głosów za).

Ad. 3. Wśród spraw bieżących znalazło się ustalenie egzonimów dla obszarów uwzględnionych w zeszytach *Nazewnictwa geograficznego świata* oddanych do druku, kilka bieżących zmian w nazewnictwie oraz kilka innych zagadnień.

Jako uzupełnienie polskiego nazewnictwa geograficznego zawartego w zeszycie 11. *Nazewnictwa geograficznego świata (Europa cz. 1)*, Komisja uchwaliła następujące zmiany:

- przyjęcie egzonimu **Marmarosz** dla jednostki administracyjnej w Rumunii (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Rezerwat Astrachański* na **Astrachański Rezerwat Biosfery** dla obszaru chronionego w Rosji (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Narodowy Pojezierza Smoleńskiego** dla obszaru chronionego w Rosji (aklamacja)

- nie przyjmowanie nazwy *Darkiejmy* dla miejscowości w Rosji (3 głosy za przyjęciem nazwy, 6 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- nie przyjmowanie nazwy *Gierdawy* dla miejscowości w Rosji (3 głosy za przyjęciem nazwy, 7 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie przyjmowanie nazwy *Świętomiejsce* dla miejscowości w Rosji (2 głosy za przyjęciem nazwy, 8 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie przyjmowanie nazwy *Ilawka* dla miejscowości w Rosji (2 głosy za przyjęciem nazwy, 5 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- ze względu na to, że nazwy *Darkiejmy*, *Gierdawy*, *Świętomiejsce*, *Ilawka* odnoszą się do miejscowości, które na krótko po II wojnie światowej znalazły się pod polską administracją, i że dla miejscowości tych w 1946 roku ustalono urzędowe polskie nazwy (odpowiednim zarządzeniem ogłoszonym w *Monitorze Polskim*), postanowiono nazwy te zachować jako egzonimy historyczne (aklamacja)
- skasowanie egzonimu *Berdówka* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Łoźna* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Sławograd* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Mołodkowicze* na *Mołotkowicze* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Rohaczew* na *Rohaczów* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Senierzyce* na *Senieżyce* dla miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- zmianę egzonimu *Wyżyna Orszańsko-Mohylewska* na *Równina Orszańsko-Mohylewska* dla równiny na Białorusi (aklamacja)
- pozostawiono do wyjaśnienia zasadność skasowania nazwy *Okińczyce*
- skasowanie egzonimu *Tuhanowicze* dla miejscowości na Białorusi (9 głosów za skasowaniem, 3 przeciw, 1 wstrzymujący się)
- przyjęcie egzonimu *Kołoża* dla dzielnicy Grodna na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Baranowicze* dla dzielnicy Grodna na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie, że egzonim *Rzeczyca* odnosi się do dzielnicy Brześcia, a nie samodzielnej miejscowości na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Plissa* dla jeziora na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Wyżyna Smoleńska* dla wyżyny w Rosji i na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Prypecki Park Narodowy* dla obszaru chronionego na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Rezerwat Biosfery „Polesie Nadbużańskie”* dla obszaru chronionego na Białorusi (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu *Park Narodowy „Połoniny”* dla obszaru chronionego na Słowacji (aklamacja)

Jako uzupełnienie polskiego nazewnictwa geograficznego zawartego w zeszyte 10. *Nazewnictwa geograficznego świata (Morza i oceany)*, Komisja uchwaliła następujące zmiany:

- przyjęcie egzonimu *Ławica Kościuszki* dla łąwicy na Oceanie Spokojnym (aklamacja)

- ustalenie, że nazwą cieśniny, jednej z Cieśnin Duńskich, stosowaną w języku polskim jest **Kattegat**; nie jest to egzonim – zalecana nazwa jest identyczna z endonimem duńskim (aklamacja)

Dla innych obiektów, Komisja uchwaliła następujące zmiany:

- przyjęcie egzonimu **Region Kurdystanu** dla długiej formy nazwy jednostki administracyjnej w Iraku (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Federalna Demokratyczna Republika Nepalu** dla tymczasowej długiej oficjalnej formy nazwy państwa (aklamacja)
- skasowanie egzonimu **Góry Megrelskie** dla gór w Gruzji; nazwa ta błędnie przypisywana była osobnemu obiektowi, faktycznie zaś była wariantową nazwą dla *Gór Egryjskich* (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Inguri** dla rzeki w Gruzji (aklamacja)
- nie przyjmowanie nazwy *Wąwóz Kodorski* dla doliny w Gruzji (aklamacja)

Dodatkowo Komisja, przez aklamację, uchwaliła, że polską nazwą dla języka urzędowego Szkocji będzie *gaelicki szkocki*, a nie, jak przyjęto na posiedzeniu w dn. 28 lutego 2007 r., *gaelicki (szkocki)*. Podobnie, przez aklamację, uchwalono, że jednym z języków urzędowych Fidżi jest, zgodnie z konstytucją tego kraju, język *hindustani*, a nie *hindi*.

W dalszej części posiedzenia M. Zych przedstawił nowowydany przez Wydawnictwo Naukowe PWN *Słownik nazw geograficznych z odmianą i wyrazami pochodnymi* autorstwa Jana Grzeni. W słowniku wymienione zostały nazwy obiektów zarówno z obszaru Polski, jak i spoza jej terytorium. Przypomniał również, że wśród zadań Komisji, ustalonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, jest recenzowanie polskich wydawnictw nazewniczych zawierających nazewnictwo świata, a wydanie tego słownika warto byłoby zrecenzować. Po pobieżnym przejrzaniu słownika i wychwyceniu wielu błędów (nieuwzględnianie form nazw zalecanych przez Komisję, błędna wymowa nazw z obszaru Dalekiego Wschodu, czy państw arabskojęzycznych), członkowie Komisji uznali, że publikację należy zrecenzować.

W dyskusji powrócono także do tematu promowania Komisji i jej ustaleń wśród krajowych odbiorców. M. Zych poinformował, że w imieniu Komisji zostało wystosowane pismo do MSWiA, w którym informowano o błędach w nazewnictwie geograficznym zawartych w jednym z projektów aktów prawnych zamieszczonych w Biuletynie Informacji Publicznej. A. Markowski przypomniał, że ustalenia Komisji są uwzględniane w pracach Rady Języka Polskiego. J. Ostrowski poinformował, że sprawozdania z posiedzeń Komisji są publikowane na łamach *Polskiego Przeglądu Kartograficznego*. Na zakończenie dyskusji zaapelowano do członków Komisji o szersze propagowanie jej działalności oraz o wychwytywanie wszelkich sytuacji, w których Komisja powinna interweniować w celu prostowania błędnie stosowanego nazewnictwa geograficznego świata.

M. Zych przedstawił sprawozdanie z 19 posiedzenia Sekcji Regionalnej UNGEGN Europy Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej, które odbyło się w Zagrzebiu od 19 do 21 listopada 2008 r.

Ad. 4. Przewodniczący odczytał plan pracy Komisji na rok 2009. Do niektórych punktów zgłoszono drobne zmiany redakcyjne, z których większość uwzględniono. A. Markowski poprosił o dopisanie do planu punktu o współpracy Komisji z Radą Języka Polskiego, co zostało zaakceptowane przez pozostałych członków. Po wprowadzeniu zmian

plan pracy przyjęto jednomyślnie (13 głosów za, 0 przeciw, 0 wstrzymujących się). Kopia przyjętej wersji planu pracy zostanie dołączona do protokołu z bieżącego posiedzenia.

Ad. 5. Omawianie wykazów nazw z obszaru pięciu państw europejskich rozpoczęto od wykazu nazw Francji. Odnośnie polskiego nazewnictwa geograficznego z obszaru tego kraju Komisja uchwaliła:

- przyjęcie egzonimu **Region Centralny** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kraj Loary** dla jednostki administracyjnej (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Korsyka Południowa** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Korsyka** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Sabaudia** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Landy** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Sabaudia** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Wandea** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Alpy Górnej Prowansji** dla departamentu (5 głosów za, 3 przeciw, 4 wstrzymujące się)
- przyjęcie egzonimu **Alpy Nadmorskie** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Ardeny** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Alpy Wysokie** dla departamentu (7 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- przyjęcie egzonimu **Pireneje Wysokie** dla departamentu (7 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- przyjęcie egzonimu **Pireneje Atlantyckie** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Pireneje Wschodnie** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Wogezy** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Dolny Ren** dla departamentu (6 głosów za, 3 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- przyjęcie egzonimu **Żyronda** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Garonna** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Loara** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Marna** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górna Saona** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Górny Ren** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- nie przyjmowanie nazwy **Wzniesienia Sekwany** dla departamentu (0 głosów za, 7 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- nie przyjmowanie nazwy **Indre i Loara** dla departamentu (3 głosy za, 4 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Loara** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)

- przyjęcie egzonimu **Loara Atlantycka** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- nie przyjmowanie nazwy **Lot i Garonna** dla departamentu (2 głosy za, 4 przeciw, 6 wstrzymujących się)
- nie przyjmowanie nazwy **Maine i Loara** dla departamentu (2 głosy za, 3 przeciw, 7 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Marna** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- nie przyjmowanie nazwy **Meurthe i Mozela** dla departamentu (0 głosy za, 3 przeciw, 9 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Moza** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Mozela** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Rodan** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Saona i Loara** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Sekwana i Marna** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- nie przyjmowanie nazwy **Sekwana Nadmorska** dla departamentu (3 głosy za, 6 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie przyjmowanie nazwy **Sekwana-Saint-Denis** dla departamentu (3 głosy za, 4 przeciw, 5 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Somma** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Tarn i Garonna** dla departamentu (3 głosy za, 2 przeciw, 7 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Dolina Marny** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- przyjęcie egzonimu **Delta Rodanu** dla departamentu (przy dwóch głosach przeciw)
- nie przyjmowanie nazwy **Północ** dla departamentu (0 głosy za, 9 przeciw, 3 wstrzymujące się)
- nie przyjmowanie nazwy **Cieśnina Kaletańska** dla departamentu (1 głos za, 3 przeciw, 8 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Sorbona** dla dzielnicy Paryża (aklamacja)
- przyjęcie, że egzonim **Żyronda** odnosi się do zatoki, a nie rzeki (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kanał Rodan-Sète** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kanał Sommy** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Basen Loary** dla niziny (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Dolina Loary** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Dolina Rodanu** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Argonny** dla wyżyny (aklamacja)
- przyjęcie, że egzonim **Masyw Centralny** odnosi się do gór, a nie wyżyny (aklamacja)
- ustalenie, że nazwą góry znajdującej się na granicy francusko-włoskiej, stosowaną w języku polskim, jest **Mont Blanc**; nie jest to egzonim – zalecana nazwa jest identyczna z endonimem francuskim
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Korsyki** dla obszaru chronionego (aklamacja)

- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Landów Gaskońskich** dla obszaru chronionego (5 głosów za, 2 przeciw, 7 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Wulkanów Owernii** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Wogezów Północnych** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Górnej Langwedocji** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Armoryki** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Lotaryngii** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Jury Wysokiej** dla obszaru chronionego (5 głosów za, 2 przeciw, 7 wstrzymujących się)
- przyjęcie egzonimu **Park Regionalny Pirenejów Katalońskich** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **plac Stanisława** dla placu w Nancy (aklamacja)
- zmianę egzonimu **Plac Bastylli** na **plac Bastylli** dla placu w Paryżu (aklamacja)
- zmianę egzonimu **Plac Inwalidów** na **plac Inwalidów** dla placu w Paryżu (aklamacja)
- zmianę egzonimu **Plac Zgody** na **plac Zgody** dla placu w Paryżu (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **most Aleksandra III** dla mostu w Paryżu (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Pałac Elizejski** dla budowli w Paryżu (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Pałac Inwalidów** dla budowli w Paryżu (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Pałac Papieski** dla budowli w Avignonie (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Wersal** wraz z egzonimem wariantowym **Pałac Wersalski** dla budowli w Wersalu (aklamacja)

Omawianie wykazu nazw z obszaru Holandii rozpoczęto od ustalenia nazwy języka stosowanego w tym kraju. W dotychczasowych wykazach Komisja stosowała dla języka nazwę *holenderski*. Jednak obecnie język ten powszechnie po polsku nazywany jest *niderlandzkim* – taką nazwę stosują słowniki, wydawnictwa encyklopedyczne, szkoły języków obcych, Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie istnieje specjalizacja niderlandystyczna, itd. Obecnie język niderlandzki uznawany jest za język zestandaryzowany i jest językiem urzędowym Holandii, Belgii, Surinamu, Aruby i Antyli Holenderskich, natomiast nazwą język holenderski nazywany jest nieurzędowy dialekt języka niderlandzkiego występujący w Holandii (analogicznie język flamandzki to nieurzędowy dialekt języka niderlandzkiego występujący w Belgii). Biorąc powyższe argumenty pod uwagę, komisja postanowiła, przez aklamację, że w wykazach zamiast nazw „język holenderski” i „język flamandzki” będzie stosowana nazwa „język niderlandzki”.

Odnośnie polskiego nazewnictwa geograficznego z obszaru Holandii Komisja uchwaliła:

- skasowanie egzonimu **Geldria** dla krainy historycznej znajdującej się również w Niemczech (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Holandia** dla regionu (aklamacja)
- skasowanie egzonimu **Nowy Ren** dla ramienia rzeki (5 głosów za skasowaniem, 2 przeciw, 4 wstrzymujące się)

- przyjęcie egzonimu **Kanał Gandawa-Terneuzen** dla kanału znajdującego się również w Belgii (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kanał Skalda-Ren** dla kanału znajdującego się również w Belgii (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Kanał Księżniczki Małgorzaty** (aklamacja)
- skasowanie egzonimu **Wyżyna Limburska** (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Park Narodowy Skaldy Wschodniej** dla obszaru chronionego (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Pałac Pokoju** dla budowli w Hadze (aklamacja)
- przyjęcie egzonimu **Europort** dla zespołu portowego (6 głosów za, 2 przeciw, 3 wstrzymujące się)

Długą dyskusję wywołała kwestia lokalizacji akwenu morskiego, dla którego istnieje nazwa *Morze Szkockie*. Na 37. posiedzeniu Komisji (5 grudnia 2007 roku) ustalono, że nazwa ta jest nazwą „innego akwenu morskiego” a nie „morza”. W wykazie *Polskie nazewnictwo geograficzne świata* z 1959 roku obiekt ten wymieniany jest jako morze, którego nazwa angielska to *The Minch* (czyli cieśnina pomiędzy Szkocją a Hebrydami). Również wg wykazu *Polskie nazwy geograficzne świata* z 1994 r. odpowiednikiem nazwy *Morze Szkockie* jest *North Minch*. Podobnie lokalizują ten obiekt inne polskie publikacje, w tym atlasy szkolne i leksykony mórz. Jednak takie określenie zasięgu *Morza Szkockiego* nie jest spotykane za granicą, gdzie dla cieśniny stosuje się wyłącznie nazwy *The Minch* lub *North Minch*, natomiast nazwy z terminem rodzajowym „sea” odnoszą się do innego obiektu. Wg wykazu mórz IHO wody oblewające zachodnią Szkocję i północną Irlandię, obejmujące akwenty od *The Minch* po *Kanał Północny*, noszą nazwę *Inner Seas off the West Coast of Scotland*. Ten sam akwen zgodnie z normą natowską (STANAG 1059 INT (Ed. 9 Ratification Draft, 2005) „Codes for Geographical Entities”) nosi nazwę *Inner Seas*, poza tym w innych publikacjach stosowana jest dla niego również nazwa *Inner Scottish Sea*. Ostatecznie Komisja uchwaliła, przy 5 głosach za, 3 przeciw i 3 wstrzymujących się, że egzonim *Morze Szkockie* odnosi się do akwenu w rozumieniu wykazu IHO, który nadal będzie określany jako „inny akwen morski”, natomiast cieśnina *The Minch* nie będzie miała polskiego egzonimu.

Przed przystąpieniem do omawiania wykazu nazw z obszaru Irlandii dyskutowano nad kolejnością podawania nazw w przypadku państw wielojęzycznych. Dotychczas Komisja w przypadku państw z dwoma lub więcej językami urzędowymi nie określała nazw w którymkolwiek z tych języków jako zalecanych czy preferowanych. W wykazie *Nazwy państw świata, ich stolic i mieszkańców* przyjęto zasadę, że dla państw wielojęzycznych nazwy podawane są w kolejności alfabetycznej polskich nazw języków, czyniąc jeden wyjątek w przypadku Izraela. W wykazach dla poszczególnych państw zawartych w *Nazewnictwie geograficznym świata* autorzy postępowali wg własnego uznania przy wyborze języka podanego jako pierwszy. Jakikolwiek wybory autorów nie były jednak traktowane przez Komisję jako wybór nazewnictwa w danym języku za preferowane – w przypadku państw wielojęzycznych domyślnie uznano, że nazwy w różnych językach są sobie równe i żaden z języków nie jest preferowany. Jednak w poszczególnych państwach wielojęzycznych, często poszczególne języki mają de facto różny status.

Tak jest w przypadku Irlandii. Wg irlandzkiej konstytucji język irlandzki jest „językiem narodowym” i „pierwszym językiem oficjalnym”, język angielski jest natomiast „drugim językiem oficjalnym”. Pomimo tego powszechniej stosowany jest język angielski –

znajomość irlandzkiego deklaruje 39% mieszkańców, a posługiwanie się nim w życiu codziennym 12%. Irlandia w momencie przystąpienia do Wspólnot Europejskich jako oficjalny język zgłosiła tylko angielski (irlandzki stał się językiem urzędowym Unii Europejskiej dopiero w 2007 roku). Obecnie władze irlandzkie dążą do upowszechnienia języka irlandzkiego i doprowadzenia do tego aby był on faktycznie, a nie tylko de iure, pierwszym językiem kraju. Przyjęta w 2003 roku ustawa o oficjalnym języku (Official Languages Act 2003) odnosi się również do nazewnictwa geograficznego. Do czasu wejścia w życie tej ustawy jedynymi oficjalnymi nazwami były nazwy angielskie. Co prawda od 1973 roku mogły być naddawane nazwy irlandzkie dla miejscowości, jednak miały one status nazw dodatkowych, a nie oficjalnych. Obecnie każdy obiekt powinien posiadać urzędową nazwę irlandzką, a dotychczasowe nazwy angielskie mogą być zastępowane nazwami irlandzkimi w dokumentach urzędowych, w tym anglojęzycznych, a w przyszłości mogą być pomijane na urzędowych mapach topograficznych i znakach drogowych. Zakończenie prac nad wprowadzaniem irlandzkiego nazewnictwa dla wszystkich obiektów kraju planowane jest na rok 2013. Obecnie na znakach drogowych podawana jest na pierwszym miejscu nazwa irlandzka, na mapach topograficznych nadal jako pierwsze podawane są nazwy angielskie, a nazwy irlandzkie podawane są jako drugie, w dodatku nie dla wszystkich obiektów.

Ponieważ władze irlandzkie jednoznacznie określają, który język jest ważniejszy, Komisja zastanawiała się, czy nie podać nazw irlandzkich w wykazie na pierwszym miejscu. Z drugiej jednak strony, w Polsce powszechnie stosowane są dla obszaru Irlandii nazwy angielskie, co przemawiałoby za podaniem jako zalecanych form angielskich. Po długiej dyskusji nie ustalono jednak kolejności podawania nazw dla tego kraju. Zgodzono się zaś, że problem istnieje, i Komisja powinna, przynajmniej w niektórych przypadkach krajów wielojęzycznych, ustalać nazewnictwo z jakiego języka jest zalecane do użytku w Polsce.

Ze względu na niedostateczną ilość czasu omawianie wykazów nazw z obszaru Irlandii, Wielkiej Brytanii i Włoch, a także pozostałe punkty porządku dnia odłożono na następne posiedzenie.

Na tym posiedzenie zakończono.

Protokółował:
Wiceprzewodniczący Komisji
mgr Maciej Zych

Przewodniczący Komisji
dr inż. Waldemar Rudnicki

**Plan pracy
Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych
poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej
przy Głównym Geodecie Kraju
na rok 2009 r.**

Zadania Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych poza Granicami Rzeczypospolitej Polskiej na rok 2009:

1. Opracowanie założeń merytorycznych i technicznych do georeferencyjnej bazy nazw geograficznych poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
2. Opracowanie założeń do zbiorczego wydania gazetera *Nazewnictwa geograficznego świata* z uwzględnieniem jego publikacji w formie książkowej i georeferencyjnej bazy danych;
3. Recenzja, redakcja merytoryczna, techniczna oraz publikacja Zeszytu 12. *Nazewnictwa geograficznego świata*. pt. „Europa” – część II;
4. Opracowanie merytoryczne, recenzja, redakcja techniczna i publikacja wykazu polskich egzonimów i innych polskich nazw geograficznych;
5. Opracowanie merytoryczne, recenzja, redakcja techniczna i publikacja czwartego wydania przewodnika toponimicznego pt. „Toponymic guidelines of Poland for map editors and other users”;
6. Opracowanie merytoryczne i recenzja:
  - a) zasad transliteracji i transkrypcji oraz redakcja techniczna i przygotowanie publikacji „Zasady latynizacji”;
  - b) „Nazwy historyczne państw świata po 1945 roku”;
  - c) „Obiekty historyczno-geograficzne (egzonimy historyczne) z obszarów dawnych ziem Rzeczypospolitej”
7. Opracowanie merytoryczne, recenzja, redakcja techniczna i publikacja na stronie internetowej Komisji aktualizacji do trzeciego wydania wykazu „Nazwy państw świata, ich stolic i mieszkańców”;
8. Stała współpraca z Grupą Ekspertów ONZ ds. Nazw Geograficznych (UNGEGN) oraz udział w spotkaniach i konferencjach dot. nazewnictwa geograficznego wraz z opracowaniem referatów konferencyjnych bądź posterów:
  - a) 25th Session of the United Nations Group of Experts on Geographical Names (Nairobi, Kenia, 5-12 maja 2009);
  - b) Posiedzenie Sekcji Regionalnej UNGEGN Europy Środkowo-Wschodniej i Południowo-Wschodniej (II poł. 2009 – dokładny termin i miejsce spotkanie jeszcze nieustalone);
  - c) Posiedzenie Sekcji Regionalnej UNGEGN Bałtyckiej (II poł. 2009 – dokładny termin i miejsce spotkanie jeszcze nieustalone);
  - d) Posiedzenie Sekcji Regionalnej UNGEGN Europy Wschodniej, Północnej i Środkowej Azji (II poł. 2009 – dokładny termin i miejsce spotkanie jeszcze nieustalone);
  - e) Posiedzenie Grupy Roboczej UNGEGN ds. Egzonimów (II poł. 2009 – dokładny termin i miejsce spotkanie jeszcze nieustalone);
  - f) Posiedzenie Grupy Roboczej UNGEGN ds. Latynizacji (II poł. 2009 – dokładny termin i miejsce spotkanie jeszcze nieustalone);
  - g) 24th International Cartographic Conference (Santiago, Chile, 15-21 listopad 2009) – udział w sesjach dotyczących nazewnictwa geograficznego;
9. Stała aktualizacja strony internetowej Komisji (w wersji polskiej i angielskiej);
10. Wykonanie wersji PDF zeszytów nazewniczych z lat 90 (nie mających dotychczas wersji PDF).
11. Przeprowadzenie 8 plenarnych posiedzeń Komisji oraz 10 spotkań Prezydium Komisji lub Komitetu Redakcyjnego;
12. Załatwianie bieżących spraw wynikających z zadań Komisji (opiniowanie, ustalanie poprawnych nazw, odpowiedzi na korespondencję);

13. Współpraca z Komisją Nazw Miejscowości i Obiektów Fizjograficznych oraz polskimi instytucjami naukowymi zajmującymi się toponomastyką;
14. Współpraca z Radą Języka Polskiego;
15. Recenzje polskich publikacji nazewnictwa;
16. Tłumaczenie na język polski rezolucji przyjętych na Konferencjach ONZ w sprawie Standaryzacji Nazw Geograficznych oraz wybranych materiałów ze spotkań UNGEGN;
17. Przetłumaczenie na język angielski obecnego polskiego prawodawstwa dotyczącego standaryzacji nazw geograficznych.

Prezydium Komisji:

Przewodniczący	Wiceprzewodniczący	Wiceprzewodniczący
dr inż. Waldemar Rudnicki	prof. dr hab. Andrzej Markowski	mgr Maciej Zych

Sekretarz

mgr Katarzyna Przyszewska